

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 6Ssk/82/2022
Identifikačné číslo spisu: 7021200015
Dátum vydania rozhodnutia: 31. mája 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:7021200015.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členov senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobkyne: S. W., narodená XX. U. XXXX, bytom vo B. S., V.. R.. Z. XX/XX, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Košice, so sídlom v Košiciach, Zádielska 2, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného zo dňa 18. novembra 2020, číslo: UPS/US6/SSVODPPKPC1/SOC/2020/12500, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21. apríla 2022, č. k. 4Sa/1/2021-108, t a k t o

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobkyne z a m i e t a .

Účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

O d ô v o d n e n i e

I.

Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) zamietol ako nedôvodnú žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala súdneho prieskumu rozhodnutia žalovaného zo dňa 18. novembra 2020, číslo: UPS/US6/SSVODPPKPC1/SOC/2020/12500, ktorým bolo zamietnuté jej odvolanie a potvrdené rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce (ďalej len „prvostupňový orgán žalovaného“) zo dňa 25. septembra 2020, číslo: MI2/RSVaR/SOC/2020/52715-4 o nepriznaní peňažného príspevku na opatrovanie fyzickej osoby, ktorou je jej dcéra - W. S. W., narodená X. U. XXXX (ďalej len „dcéra žalobkyne“).

2. Posudkový lekár po opätovnom prehodnotení zdravotného stavu dcéry žalobkyne, vzhľadom na podané odvolanie žalobkyne proti rozhodnutiu prvostupňového orgánu žalovaného, dospel k určeniu miery funkčnej poruchy dcéry žalobkyne 90 % podľa časti IV. 1. d/ prílohy č. 3 zákona č. 447/2008 Z.

z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z. z.“). Dcéra žalobkyne sa považovala za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, na základe bodového hodnotenia na účely určenia stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri jednotlivých činnostiach podľa Barthelovho indexu dcéra žalobkyne dosiahla 105 bodov, čo predstavuje odkázanosť stupňa I (v súlade s Prílohou č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z.

3. Podľa názoru krajského súdu lekárske posudok posudkového lekára žalovaného, ktorým bol posudzovaný zdravotný stav dcéry žalobkyne, obsahoval podrobný popis predložených aktuálnych lekárskeho nálezov, ako aj odôvodnenie stanovenia miery funkčnej poruchy posudzovanej osoby s prihliadnutím na diagnostické závery, ktoré sú uvedené v týchto lekárskeho správach. V rámci posudzovania zákonnosti napadnutých rozhodnutí krajský súd neposudzuje vecnú správnosť odborných medicínskych záverov, ale len zákonnosť postupu, pri ktorom boli medicínske závery prijaté. Krajský súd pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovaného a administratívneho konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, nezistil pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti rozpor so zákonom.

4. Krajský súd ďalej uviedol, že komplexný posudok žalovaného obsahuje náležitosti stanovené v § 15 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z., a v rámci dokazovania bol vykonaný prieskum v oblasti mobility a orientácie, v oblasti komunikácie, v oblasti zvýšených výdavkov ako i v oblasti sebaobsluhy. Následne bolo vyhodnotené, že dcéra žalobkyne nemá taký stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, ktorý by podmieňoval jej odkázanosť na opatrovanie podľa § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z., pričom pri posudzovaní odkázanosti dcéry žalobkyne na pomoc inej fyzickej osoby sa postupovalo aj so zreteľom na ustanovenie § 14 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z., podľa ktorého pri posudzovaní odkázanosti neplnoletej fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na pomoc inej fyzickej osoby sa neprihliada na potrebu pomoci pri zabezpečovaní starostlivosti o seba, starostlivosti o domácnosť, alebo pri realizovaní základných sociálnych aktivít, ktoré vyplývajú z rodičovskej starostlivosti poskytovanej neplnoletej fyzickej osobe rovnakého veku.

5. Pre úplnosť, k tvrdeniu žalobkyne, že jej zdravotne postihnutá dcéra potrebuje jej neustálu starostlivosť a opateru, čo vyplýva aj z predložených lekárskeho nálezov odborných lekárov, krajský súd uviedol, že v súlade s ustanoveniami zákona č. 447/2008 Z. z., vyhodnotiť odkázanosť na akúkoľvek formu kompenzácie môže len posudkový lekár, nie je to v kompetencii ošetrovúcich lekárov špecialistov (psychiater, pediater, neurológ, ...). Navyše pochybnosti žalobkyne o tom, že zdravotný stav jej dcéry bol v konaní nesprávne posúdený a že zdravotný stav jej dcéry je horší, než ako ho posúdil žalovaný považoval súd za nedôvodné, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo však nezakladá relevantný dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov vyslovených v správnom konaní. Krajský súd tiež považoval za potrebné dodať, že posudkový lekár vychádzal z lekárskeho nálezov, ktoré mal v čase vyhotovenia lekárskeho posudku k dispozícii. Posudkový lekár v lekárskom posudku nemohol zohľadniť lekárske nálezy, resp. EEG záznam, ktoré žalobkyňa nepredložila, a teda neboli súčasťou spisovej dokumentácie, resp. ktoré v tom čase ešte ani neexistovali.

6. V závere krajský súd dodal, že vychádzajúc zo skutkových okolností danej veci a z citovanej právnej úpravy, závery žalovaného v napadnutom rozhodnutí sú bez nejasností a vnútorných rozporov, sú komplexné, riadne a logicky zdôvodnené, vzájomne si neodporujúce a nevybočujú z rámca zákona č. 447/2008 Z. z. Podľa názoru krajského súdu žalovaný predmetnú vec správne právne posúdil a jeho rozhodnutie je tak v súlade so zákonom, ako i s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

7. V súvislosti so situáciou žalobkyne, krajský súd poukázal na to, že správne orgány ani súdy nemajú snahu účelovo bagatelizovať závažnosť zdravotného stavu jej dcéry a následných obmedzení, s ktorými sa stretáva. Aj napriek tomu neostalo žalovanému a prvostupňovému orgánu žalovaného nič iné, ako žiadosť o peňažný príspevok na opatrovanie dcéry žalobkyne zamietnuť z dôvodu, že nebol dcére žalobkyne navrhnutý v komplexnom posudku pre nesplnenie podmienok uvedených v § 14 ods. 4 a § 40 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z.

8. Na základe uvedených skutočností krajský súd podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) žalobu ako nedôvodnú zamietol.

II.

Kasačná sťažnosť žalobkyne proti rozsudku krajského súdu

9. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podala kasačnú sťažnosť žalobkyňa podaním zo dňa 13. júna 2022. Kasačnú sťažnosť odôvodnila tým, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu.

10. Žalobkyňa podrobne popísala skutkový stav veci a namietala, že rozhodnutie žalovaného považuje za nepreskúmateľné a zistený skutkový stav žalovaným v rozpore s predloženými lekárskymi správami - nálezy špecialistov. Uviedla, že naďalej považuje rozhodnutie žalovaného za nezákonné, pričom krajský súd sa nevysporiadal s dôvodmi, na ktoré poukázala. Krajský súd sa taktiež nezaoberal ani skutočnosťou, že účelom opatrovania je zabezpečiť pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím pri úkonoch sebaobsluhy, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri realizovaní sociálnych a vzdelávacích aktivít. Zároveň poukázala, že zdravotný stav jej dcéry bol osobne posúdený aj posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, z ktorého vyplynulo, že jej dcéra je dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, vyžadujúce si osobitnú starostlivosť a dozor do jej 18. roku veku.

11. Poukázala tiež, že v minulosti poberala od žalovaného peňažný príspevok na opatrovanie jej dcéry odo dňa 03.09.2015, pričom zdravotný stav jej dcéry sa oproti roku 2015 zhoršil, o čom majú svedčiť aj lekárske nálezy (pridubli nové diagnózy, okrem ťažkej komplexnej poruchy autistického spektra, s hyperkinetickou poruchou správania s poruchou pozornosti a aktivity, ADHD, s poruchou reči a artikulácie, s obsedantne - kompulzívnymi prejavmi, epilepsiou, alergiami, glaukómom na očiach (hrozí strata zraku) má lekármi potvrdené, že má narušenú nielen orientačnú, ale aj komunikačnú schopnosť, a napriek tomu žiadosť o príspevok na opatrovanie bola zamietnutá žalovaným dňa 18.11.2020. Žalobkyňa odkazuje na nálezy lekárov, v ktorých starostlivosti je jej dcéra, z ktorých vyplýva, že si vyžaduje stály dozor zo strany matky, pričom ide aj o pomočovanie a tento úkon nebol posudkovým lekárom zohľadnený. Ďalej nebolo zo strany posudkového lekára zohľadnené, že dcére vypadávajú z rúk predmety, čo má súvisieť s jej epilepsiou a zároveň podľa Barthelovho indexu je podľa žalobkyne odkázaná pri väčšine činnostiach na dohľad. Žalobkyňa namietala, že v prípade komplexnej poruchy nie je možné počas dňa deliť dohľad, tak ako to uvádza žalovaný, a teda na dohľad nad rámec bežnej rodičovskej starostlivosti, dohľad vyplývajúci z bežnej rodičovskej starostlivosti a pomoc.

12. Žalobkyňa obdobne nesúhlasila s odôvodnením žalovaného vo vzťahu k zvýšeniu miery funkčnej poruchy na 90%, a to z dôvodu novelizácie zákona č. 447/2008 Z. z., pretože podľa § 12 uvedeného zákona sa miera funkčnej poruchy má určiť s najvyšším percentuálnym ohodnotením, čo v prípade jej dcéry má byť 100% a diagnóza sa nachádzala v prílohe č. 3 podľa časti IV. 1 d/ zákona č. 447/2008 Z. z., pretože v danom prípade ide o komplexnú poruchu. V tejto súvislosti poukázala na to, že ak žalovaný zmenil mieru funkčnej poruchy pôvodne určenú prvostupňovým orgánom žalovaného, mal uvedené zohľadniť aj pri odkázanosti jej dcéry na fyzickú osobu, a nie ponechať pôvodné určenie - 105 bodov a tomu zodpovedajúcich 0 bodov odkázanosti. Krajskému súdu zároveň vyčítala, že sa nezaoberal skutočnosťou, že jej dcéra v rokoch 2015 až 2018 bola odkázaná na opatrovanie, pretože bola odkázaná na dohľad vo väčšine činností. Zmena odkázanosti zo VI na I stupeň bola odôvodnená na základe jednej zložky zdravotného stavu - intelektu, ktorý prvostupňový orgán žalovaného považoval za také zlepšenie zdravotného stavu, že dcéra žalobkyne je sebestačná. Ak pri určení miery funkčnej poruchy nie je jediným smerodajným rozhodnutím iba intelekt, tak ani pri odkázanosti na opatrovanie nemôže byť rozhodujúcim intelekt.

13. Záverom navrhla, aby kasačný súd zmenil rozsudok krajského súdu tak, že zruší rozhodnutie žalovaného, ako aj prvostupňového orgánu žalovaného a vec mu vracia na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie žalovaného ku kasačnej sťažnosti žalobkyne

14. Žalovaný sa na základe zaslanej výzvy krajského súdu vyjadril ku kasačnej sťažnosti žalobkyne podaním zo dňa 24. júna 2022, číslo: 2022/1348.

15. Uviedol, že zotráva na svojich vyjadreniach, ktoré prezentoval v rámci súdneho konania prostredníctvom svojich vyjadrení a stotožnil sa s právnym názorom vyjadreným krajským súdom v napadnutom rozsudku.

16. Vyjadrenie žalovaného ku kasačnej sťažnosti bolo doručené žalobkyne dňa 30. júna 2022 na vedomie.

IV.

Konanie pred kasačným súdom

17. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. h/ SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie predchádzajúce jeho vydaniu postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobkyne nie je dôvodná.

18. Zákon č. 447/2008 Z. z. upravuje právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, právne vzťahy pri vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom, parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím a právne vzťahy na účely posudzovania potreby osobitnej starostlivosti poskytovanej podľa osobitného predpisu.

19. Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z., funkčná porucha je nedostatok telesných schopností, zmyslových schopností alebo duševných schopností fyzickej osoby, ktorý z hľadiska predpokladaného vývoja zdravotného postihnutia bude trvať dlhšie ako 12 mesiacov.

20. Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z., posudková činnosť na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu je lekárska posudková činnosť a sociálna posudková činnosť.

21. Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z., posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného orgánu, sociálny pracovník príslušného orgánu a iní prizvaní odborníci, najmä z oblasti stavebníctva, architektúry, ergoterapie a pomôcok.

22. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z., lekárska posudková činnosť na účely tohto zákona je a/ hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu, jeho zmien a porúch, ktoré podmieňujú zdravotné postihnutie fyzickej osoby, b/ určovanie miery funkčnej poruchy.

23. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z., lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného orgánu. Posudkový lekár pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje najmä s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo a s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast, alebo s lekárom so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore a sociálnym pracovníkom príslušného orgánu.

24. Podľa § 11 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z., pri výkone lekárskej posudkovej činnosti posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu na účely kompenzácie, na účely preukazu, na účely parkovacieho preukazu, na účely posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6 (ďalej len „lekársky nález“), ak tento zákon neustanovuje inak. Vzor lekárskeho nálezu je uvedený v prílohe č. 1.

25. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z., ak fyzická osoba v priebehu konania vo veciach kompenzácie, preukazu alebo parkovacieho preukazu predloží ďalšiu zdravotnú dokumentáciu, ktorá nie je obsahom lekárskeho nálezu, posudkový lekár túto zdravotnú dokumentáciu posúdi a zohľadní ju v lekárskom posudku.

26. Podľa § 11 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z., lekársky nález je na účely tohto zákona aktuálny, ak nie je starší ako šesť mesiacov.

27. Podľa § 11 ods. 8 zákona č. 447/2008 Z. z., posudkový lekár môže vychádzať aj z lekárskeho nálezu, ktorý je starší ako šesť mesiacov, ak je podľa posudkového lekára zdravotný stav fyzickej osoby chronický s trvalým poškodením a miera funkčnej poruchy je definitívna a od ďalšej liečby nemožno očakávať zlepšenie.

28. Podľa § 11 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z. z., posudkový lekár môže predvolať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak má pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu alebo odborného lekárskeho nálezu lekára so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore alebo je potrebné overiť objektivnosť alebo úplnosť diagnostického záveru. V ostatných prípadoch posudkový lekár vykoná posúdenie bez prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby.

29. Podľa § 11 ods. 10 zákona č. 447/2008 Z. z., posudkový lekár je povinný pozvať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak o to táto fyzická osoba písomne požiada alebo požiada podaním žiadosti elektronickými prostriedkami podpísanej zaručeným elektronickým podpisom.

30. Podľa § 11 ods. 11 zákona č. 447/2008 Z. z., výsledkom lekárskej posudkovej činnosti je lekársky posudok, ktorý obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, závery k jednotlivým druhom odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak tento zákon neustanovuje inak. Vzor lekárskeho posudku je uvedený v prílohe č. 2.

31. Podľa § 13 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z., sociálna posudková činnosť na účely tohto zákona je a/ posudzovanie individuálnych predpokladov fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, b/ posudzovanie rodinného prostredia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, c/ posudzovanie prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti, d/ posudzovanie všetkých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 a e/ navrhovanie kompenzácií v jednotlivých oblastiach.

32. Podľa § 13 ods. 5 zákona č. 447/2008 Z. z., sociálna posudková činnosť sa vykonáva za účasti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má právo vyjadrovať svoje potreby a návrhy na riešenie svojej sociálnej situácie. Sociálna posudková činnosť sa môže vykonávať aj za účasti fyzickej osoby, ktorú fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím určí a aj v prostredí, v ktorom sa fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím obvykle zdržiava.

33. Podľa § 13 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z. z., výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je posudkový záver, ktorého obsahom sú sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia a návrh kompenzácie vo všetkých jej oblastiach.

34. Podľa § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z., fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na opatrovanie, ak stupeň jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je V alebo VI podľa osobitného predpisu. 10) [odkaz na § 49 ods. 10 a 12 a príloha č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov].

35. Podľa § 39 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z., opatrovanie na účely tohto zákona je pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na opatrovanie podľa § 14 ods. 4, ak tento zákon neustanovuje inak.

36. Podľa § 39 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z., účelom opatrovania je zabezpečiť každodenne pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím pri úkonoch sebaobsluhy, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri realizovaní sociálnych aktivít s cieľom zotrvať v prirodzenom domácom prostredí.

37. Podľa § 40 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z., ak fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá dovŕšila šesť rokov veku a je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na opatrovanie, osobne opatruje fyzická osoba uvedená v odsekoch 3 a 4, možno fyzickej osobe, ktorá opatruje, poskytnúť peňažný príspevok na opatrovanie.

38. Podľa § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z., podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu je komplexný posudok.

39. Podľa § 55 ods. 8 zákona č. 447/2008 Z. z., ak sa fyzická osoba podľa lekárskeho posudku nepovažuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, je lekársky posudok podklad na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu a o parkovacom preukaze.

40. Podľa § 55 ods. 13 zákona č. 447/2008 Z. z., príslušný orgán doručí účastníkovi konania spolu s rozhodnutím aj komplexný posudok alebo lekársky posudok, ktoré sú podkladom tohto rozhodnutia. Pri peňažnom príspevku na opatrovanie doručí príslušný orgán účastníkovi konania rozhodnutie a fyzickej osobe, na ktorej opatrovanie účastník konania tento príspevok žiada, doručí komplexný posudok alebo lekársky posudok, ktoré sú podkladom tohto rozhodnutia.

41. Podľa § 57 ods. 1 písm. a/ zákona č. 447/2008 Z. z., fyzická osoba, ktorá je účastníkom právnych vzťahov vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu, je povinná preukázať skutočnosti rozhodujúce na priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu, na jeho výšku alebo výplatu.

42. Podľa § 49 ods. 10 zákona č. 448/2008 Z. z., odkázanosť fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby na účely poskytnutia sociálnej služby sa posudzuje podľa prílohy č. 3. Pri posudzovaní odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby sa dosiahnuté body podľa prílohy č. 3 písm. A v prvom bode až dvanástom bode sčítajú. Stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby a priemerný rozsah odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby v hodinách sa určí na základe celkového počtu bodov.

43. Predmetom kasačného konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým bola zamietnutá žaloba žalobkyne vo veci súdneho prieskumu rozhodnutia žalovaného v kontexte nepriznania peňažného príspevku na opatrovanie v zmysle právnej úpravy ustanovenej v zákone č. 447/2008 Z. z. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zrušenia predmetného rozhodnutia žalovaného a vrátenia veci na opätovné rozhodnutie žalovaného. Spornou otázkou v danej veci bolo, či žalovaný rozhodol v danej veci správne, keď žalobkyni nepriznal nárok na peňažný príspevok na opatrovanie svojej dcéry so zohľadnením výsledkov posúdenia zdravotného stavu dcéry a vznesenými námietkami zo strany žalobkyne.

44. Najvyšší správny súd z obsahu súdneho ako aj pripojeného administratívneho spisu žalovaného mal preukázané nasledovné skutočnosti. Žalobkyňa si podala dňa 06.07.2020 žiadosť o poskytnutie peňažného príspevku na opatrovanie, v rámci ktorej uviedla, že žiada o peňažný príspevok na opatrovanie vzhľadom na komplexnú (ťažkú) poruchu autistického spektra jej dcéry, ktorá vyžaduje neustálu pomoc, opateru a stály dozor z jej strany. Spolu k žiadosti pripojila:

- potvrdenie o trvalom pobyte dcéry žalobkyne a žalobkyne vydané mestom Veľké Kapušany;
- vyhlásenie o majetku na účely poskytovania peňažného príspevku na kompenzáciu zo dňa 06.07.2020;

- potvrdenie o neposkytovaní opatrovateľskej služby ani inej sociálnej služby vydané mestom Veľké Kapušany;
- čestné vyhlásenie žalobkyne, že nemá príjem zo zárobkovej činnosti ani z dávok dôchodkového poistenia;
- ročné zúčtovanie preddavkov na daň za rok 2019 manžela žalobkyne;
- potvrdenie z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o evidencii v zozname uchádzačov o zamestnanie žalobkyne.

Prvostupňový orgán vydal dňa 25. septembra 2020 rozhodnutie č. MI2/RSVaR/SOC/2020/52715-4, ktorým žalobkyni nevyhoveli jej žiadosti o priznanie peňažného príspevku na opatrovanie fyzickej osoby - dcéry. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že na základe vypracovaného komplexného posudku jej dcéry, táto sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, pričom stupeň jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je I. Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na opatrovanie, len ak stupeň jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je V alebo VI. Komplexný posudok zo dňa 17. septembra 2020, číslo: MI1/OPPKŤZPaČ/SOC/2020/52999 č. z. 2020/264734 (ďalej len „komplexný posudok č. 1“) konštatoval, že dcéra žalobkyne:

- v oblasti mobility a orientácie - nie je odkázaná na opatrovanie a individuálnu (pohybuje sa samostatne, bez používania kompenzačnej pomôcky, miestom, časom a osobou je orientovaná správne, úkon z polohy sedu do polohy stoja vykoná samostatne, po rovine aj po schodoch pôjde sama, čiastočná pomoc inej osoby potrebuje pri orientácii v prostredí; podľa lekárskeho posudku nemá ťažkú poruchu mobility ani sluchové a zrakové halucinácie, dokáže sa premiestniť k vozidlu verejnej hromadnej dopravy, udržať sa v ňom počas jazdy a vystúpiť z neho, nemá duševnú poruchu s často prejavujúcimi prejavmi agresivity, neovládateľného alebo nepredvídateľného správania);
- v oblasti komunikácie - kompenzácia nebola navrhnutá - sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia nevznikajú;
- v oblasti sebaobsluhy - peňažný príspevok na opatrovanie sa nenavrhuje;
- v oblasti zvýšených výdavkov je odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia
- dcéra žalobkyne z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia je odkázaná na sprievodcu.

Komplexný posudok č. 1 vychádzal z lekárskeho posudku a lekárskeho záveru, na základe ktorých bolo určené, že miera funkčnej poruchy je 60% podľa prílohy č. 3, časti IV. 6 c/ zákona č. 447/2008 Z. z. - z lekárskeho nálezu všeobecného lekára pre dospelých, psychologického, logopedického, psychiatrického a neurologického vyšetrenia.

Žalovaný vydal napadnuté rozhodnutie dňa 18.11.2020, pričom podané odvolanie žalobkyne vo vzťahu k rozhodnutiu prvostupňového orgánu žalovaného zamietol a potvrdil ho. V rámci opätovného vypracovaného komplexného posudku žalovaným, posudkový lekár žalovaného zmenil, resp. zvýšil mieru funkčnej poruchy u dcéry žalobkyne na 90% s prekvalifikovaním zdravotného postihnutia podľa časti IV. 1 d/ prílohy č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. - poruchy psychického vývoja detí, pervazívne vývinové poruchy (autizmus), komplexná porucha - 90 - 100%, pričom posudkový lekár ohodnotil dcéru žalobkyne pri spodnej hranici tohto rozmedzia, a to vzhľadom na priemerný intelekt. Zároveň dcéra žalobkyne sa lieči aj pre poruchy osobnosti, správania, intelektu, komunikácie, stredné narušenie sociálnej prispôsobivosti s mierou funkčnej poruchy - 40% a pre neurotické stresové a somatoforné poruchy, miernu poruchu s mierou funkčnej poruchy - 20%. Posudkový lekár žalovaného odôvodnil zmenu miery funkčnej poruchy zo 60% na 90% na základe zohľadnenia aktuálneho znenia zákona č. 447/2008 Z. z. po poslednej novelizácii účinnej od 01.07.2020. Zo sociálnej posudkovej činnosti vyplynulo, že dcéra žalobkyne vyžaduje usmernenie pri úkonoch vyprázdňovania, pomoc potrebuje pri očistení po vyprázdnení hrubého čreva, pri výmene hygienických vložiek, pri česaní a úprave vlasov, pri strihaní nechťov na rukách a nohách, dohľad vyžaduje pri kúpaní a pri výbere oblečenia a pomoc vyžaduje pri úkonoch dodržiavania liečebného režimu - celkovo bolo stanových 105 bodov, čo predstavuje odkázanosť na pomoc inej fyzickej osoby - podľa Barthelovho indexu stupeň I [stravovanie a pitný režim - 10, vyprázdňovanie močového mechúra - 10, vyprázdňovanie hrubého čreva - 10, osobná hygiena - 10, celkový kúpeľ - 5, obliekanie, vyzliekanie - 10, zmena polohy, sedenie a státie - 10, pohyb po schodoch - 10, pohyb po rovine - 10, orientácia v prostredí - 10, dodržiavanie liečebného režimu - 5, potreba dohľadu - 5].

Z lekárskeho nálezov doložených žalobkyňou vyplynulo - lekársky nález na účely konania vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu zo dňa 03.07.2020 (diagnostický záver: G40.9 epilepsia - bližšie neurčená, F84.0 ťažká symptomatika poruchy autistického spektra, F90. ADHD, F80.8 dyslalia, regres rečového vývinu po očkovaní v 15 mes. veku, F42.8 obsedantne kompulzívne prejavy, F94.2 ľahký centrálny hypotonický syndróm, H40.1 primárny glaukóm s otvoreným uhlom, H52.1 Myopia), nález z ambulancie klinickej psychológie zo dňa 29.06.2020 (záver: senzitivny introvert t. č. s nerovnomernými kognitívnymi schopnosťami, testy organicity t. č. pozitívne, ťažká symptomatika poruchy autistického spektra, obsedantno kompulzívne prejavy, dyslalia); nález z ambulancie Oftalmológia zo dňa 12.02.2020 (záver: H40.1 primárny glaukóm s otvoreným uhlom, H52.1 Myopia); nález z ambulancie neurológie a pediatrickej neurológie zo dňa 17.06.2020 (záver: G40.9 v dif. Dg. Epileptická etiológia, v dif. Dg epileptický záchvat, G47.8 somnambulizmus susp., P94.2 ľahký centrálny hypotonický syndróm, G96.8 tendencia k chôdzi po špičkách anamn., F84.0 ťažká symptomatika poruchy autistického spektra, F90. 0 ADHD, F80.8 dyslalia, regres vývoja reči po očkovaní v 15 mes. veku, F 42.8 obsedantno kompulzívne prejavy), nález z detskej psychiatrickej ambulancie zo dňa 03.07.2020 (záver: dieťa vzhľadom na trvale vážny psychický stav /PAS/ potrebuje neustálu pomoc, opateru a vedenie zo strany matky, vzhľadom na strach z nového prostredia je potrebný odvoz dieťaťa osobným autom, je u nej nevyhnutná individuálna doprava).

45. Najvyšší správny súd po vyhodnotení námietok uvedených v kasačnej sťažnosti žalobkyne vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a administratívneho spisu konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchyľil od právnych záverov prijatých súdom vo veci samej.

46. V prejednávanej veci nebolo sporné, že dcéra žalobkyne je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím - určená miera funkčnej poruchy - 90%, spornou však zostala otázka, či zdravotný stav dcéry žalobkyne vo vzťahu k určeniu stupňa odkázanosti podľa § 49 ods. 10 a 12 zákona č. 448/2008 Z. z. vrátane jeho prílohy č. 3 v spojení s § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z. odôvodňuje odkázanosť v takom stupni, ktorý by zakladal splnenie podmienok pre priznanie peňažného príspevku na opatrovanie.

47. Najvyšší správny súd v prvom rade uvádza, že príslušným orgánom na hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu, jeho zmien a porúch, ktoré podmieňujú zdravotné postihnutie fyzickej osoby, ale aj na posudzovanie jednotlivých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, je úrad práce, sociálnych vecí a rodiny príslušný podľa trvalého pobytu alebo prechodného pobytu oprávnenej osoby s tým, že konkrétne je toto posudzovanie zverené posudkovým lekárom, ktorí na základe predložených odborných lekárskeho nálezov, a jednak na základe výsledkov získaných sociálnym šetrením v domácnosti sociálnymi pracovníkmi (na základe telefonického rozhovoru so žalobkyňou vzhľadom na pandemickú situáciu, pozn. súdu), vyhodnotili, že dcéra žalobkyne síce má status osoby ťažko zdravotne postihnutej s mierou funkčnej poruchy 90% podľa Kapitoly IV., položka č. 1 písm. d/ prílohy č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. - Poruchy psychického vývoja detí, pervazívne vývinové poruchy (autizmus), komplexná porucha (percentuálne rozmedzie 90 - 100%), avšak čo do posúdenia a ustálenia stupňa odkázanosti podľa § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z. v spojení s § 49 ods. 10 zákona č. 448/2008 Z. z. a na to nadväzujúcej prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. sa zhodli na tom, že dcéra žalobkyne nie je odkázaná na opatrovanie, pretože stupeň jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby nedosiahol hodnotu V alebo VI podľa zákona č. 448/2008 Z. z. Stupeň odkázanosti dcéry žalobkyne bol ustálený na hodnotu I s počtom bodov 105, pričom dcéra žalobkyne bola minimálne pri dvoch úkonoch orientácie v prostredí a dodržiavaní liečebného režimu odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, čomu zodpovedala hodnota 5; v ostatných činnostiach plynúcich z prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. (1/ stravovanie a pitný režim, 2/ vyprázdňovanie močového mechúra, 3/ vyprázdňovanie hrubého čreva, 4/ osobná hygiena, 5/ celkový kúpeľ, 6/ obliekanie a vyzliekanie, 7/ zmena polohy, sedenie a státie, 8/ pohyb po schodoch, 9/ pohyb po rovine) dcéra žalobkyne nebola odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, a teda týmito činnosťami zodpovedalo bodové ohodnotenie 10. V súvislosti s výkonom dohľadu bolo ustálené, že dcéra žalobkyne je odkázaná na dohľad počas dňa pri troch činnostiach (vyprázdňovanie hrubého čreva, osobnej hygieny, celkovom kúpeli a obliekaní a vyzliekaní), čomu zodpovedalo bodové ohodnotenie 5 a v celkovom súhrne 105 bodov, čo podľa časti

B prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. zodpovedalo dolnej hranici stupňa odkázanosti I. V tomto smere je podstatný posudkový záver zo dňa 9. novembra 2020 ako výsledok sociálneho šetrenia vykonaného dňa 19. októbra 2020, podľa ktorého bolo zistené, že dcéra žalobkyne je na pomoc inej fyzickej osoby odkázaná pri niektorých úkonoch dodržiavania liečebného režimu, dohľad nad rámec bežnej rodičovskej starostlivosti je potrebný pri úkonoch osobnej hygieny, celkovom kúpeli, obliekaní a vyzliekaní, v ostatných oblastiach samoobslužných činností dohľad na neplnoleté dieťa vyplýva z bežnej rodičovskej starostlivosti a povinnosti, pohybuje sa samostatne, bez opory, pri chôdzi zakopáva, podľa žalobkyne nemá vážnejšie postihnutie pohybového aparátu, má čiastočne narušenú orientačnú schopnosť, preto jej bol priznaný preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom, dcéra žalobkyne pociťuje nervozitu a strach z cudzieho prostredia, preto nezvláda prepravu v prostriedkoch hromadnej dopravy. Sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia žalovaný navrhol kompenzovať - peňažným príspevkom na kúpu pomôcky - prenosného osobného počítača, peňažným príspevkom na opravu pomôcky - stolového alebo prenosného osobného počítača a peňažným príspevkom na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia.

48. V podanej kasačnej sťažnosti žalobkyňa na prvom mieste namietala, že závery lekárskeho nálezov, ktoré boli predložené k žiadosti o priznanie peňažného príspevku na opatrovanie neboli v celkovej miere zohľadnené pri určovaní odkázanosti jej dcéry na pomoc inej fyzickej osoby - najmä čo sa týka nezohľadnenia posudkovým lekárom žalovaného inkontinenciu (pomočovanie) a epilepsiu, a s tým súvisiace vypadávanie predmetov z rúk dcéry žalobkyne. Najvyšší správny súd sa stotožňuje so záverom posudkového lekára žalovaného, že inkontinencia nebola v lekárskejších správach dokumentovaná príslušným špecialistom - kompetenciu na stanovenie stupňa inkontinencie má urológ, gynekológ, neurológ alebo gerontológ. Preto uvedený stav nemohol byť zohľadnený v prípade určovania odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby. Obdobne to bolo aj v prípade vypadávania predmetov z rúk a zakopávaním dcéry žalobkyne, pretože táto porucha nebola ďalej z lekárskeho hľadiska potvrdená aj v súvislosti s epileptickými prejavmi, nie je bližšie stanovená príčina a tiež nie je žiadnym spôsobom liečená (neurológ len uvažuje o nasadení antiepileptík). Uvedenému postupu posudkového lekára žalovaného - nezohľadnenie inkontinencie a vypadávanie predmetov a zakopávanie v súvislosti s epilepsiou bez diagnostikovania špecialistom - nemožno vyčítať, a preto tieto námietky sú nedôvodné.

49. So žalobkyňou však možno súhlasiť v súvislosti s určením miery funkčnej poruchy a samotným odôvodnením tejto zmeny zo strany žalovaného (pôvodne určená prvostupňovým orgánom žalovaného na 60% a následne žalovaným zmenená na 90%). V čase posudzovania miery funkčnej poruchy dcéry žalobkyne, t. j. ku dňu 06.07.2020 už bola účinná novela zákona č. 447/2008 Z. z. - zákon č. 391/2019 Z. z. Uvedená novela nebola zohľadnená pri určovaní miery funkčnej poruchy prvostupňovým orgánom žalovaného, čo však v odvolacom konaní bolo následne odstránené zo strany posudkového lekára žalovaného. Touto novelou sa odstránili znevýhodnenia vznikajúce v aplikačnej praxi, s ktorými sa na dennej báze stretávali fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, prípadne rodičia týchto osôb, najmä však osoby trpiace ťažkým zdravotným postihnutím - autizmom alebo Aspergerovým syndrómom.

Novela zákona č. 447/2008 Z. z. v znení zákona č. 391/2019 Z. z., ktorá bola účinná od 01.07.2020, okrem iného doplnila príkladom Aspergerov syndróm ako komplexnú poruchu, pričom z dôvodovej správy k predmetnej novele možno doplniť, že „Aspergerov syndróm sa taktiež klasifikuje ako pervazívna vývinová porucha. Ide o poruchu neurčitej nosologickej validity, ktorá je charakterizovaná rovnakým typom kvalitatívnych porúch vzájomnej sociálnej interakcie, typických pre autizmus, spolu s obmedzeným, stereotypným, opakujúcim sa repertoárom záujmov a činností. Keďže ide o poruchy sociálneho prispôsobenia ako i komunikačnej schopnosti, pri ktorých osoba potrebuje podporu v sociálnych situáciách, ktoré nevie sama riešiť, je potrebné výslovne uviesť Aspergerov syndróm k poruchám psychického vývoja detí, keďže ide o komplexnú poruchu.“ (bod 19). Touto novelou sa okrem iného zmenila aj percentuálna miera funkčnej poruchy pri zdravotnom postihnutí - poruchách psychického vývoja detí (poruchy hyperkinetické, poruchy správania atď.), pervazívnych vývinových poruchách (napr. autizmus), a to mierna porucha (10 - 30%), stredná porucha (40 - 50%), stredná porucha (60 - 80%). Percentuálna miera pri komplexnej poruche zostala nezmenená, ale ako príklad

komplexnej poruchy sa uviedol - Aspergerov syndróm - z dôvodu odstránenia pochybností, ku ktorým dochádzalo v súvislosti s posudzovaním pervazívnej vývinovej poruchy, ktorá nebola vždy označená ako komplexná porucha s negatívnym dopadom na postihnuté osoby. Z uvedeného tak najvyšší správny súd konštatuje, že táto nejednotnosť pri posudzovaní miery funkčnej poruchy v prípade osôb s autizmom, resp. s Aspergerovým syndrómom bola skorigovaná predmetnou novelou, čím sa malo odstrániť rozdielne posudzovanie miery funkčnej poruchy u týchto osôb. Okrem iného niet žiadnej pochybnosti, že v prípade Aspergerovho syndrómu, by sa hovorilo o novej diagnóze, ktorá by bola zákonom č. 391/2019 Z. z. začlenená k duševným poruchám a poruchám správania. Zákonodarca v danom prípade len reflektoval na nejednotnú aplikačnú prax v prípade posudzovania miery funkčnej poruchy u týchto osôb a z týchto dôvodov odstránil túto nejednoznačnosť priamym označením diagnózy pri komplexnej poruche v prílohe č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. Najvyšší správny súd preto zdôvodnenie zmeny miery funkčnej poruchy dcéry žalobkyne len odôvodnením na zmenu zákona č. 447/2008 Z. z., nepovažoval síce za najvhodnejšie zo strany žalovaného, pretože v prípade dcéry žalobkyne nemožno hovoriť ako o novej diagnóze, ako už bolo vyššie načrtnuté, ale zároveň uvedené odôvodnenie zvýšenia miery funkčnej poruchy samo o sebe nemá vplyv na zákonnosť predmetného rozhodnutia žalovaného.

50. Naopak však nemožno súhlasiť s argumentáciou žalobkyne, že v prípade, ak žalovaný zmenil mieru funkčnej poruchy jej dcéry, t. j. zo 60% na 90%, táto skutočnosť mala byť zohľadnená aj pri určovaní odkázanosti jej dcéry na pomoc inej fyzickej osoby - priznaním peňažného príspevku na opatrovanie. Určovanie miery funkčnej poruchy a odkázanosti osoby ťažko zdravotne postihnutej na pomoc inej fyzickej osoby však vychádza z odlišných predispozícií. Miera funkčnej poruchy sa odvodzuje od diagnostikovaných chorôb a následným určením zodpovedajúceho druhu zdravotného postihnutia, pričom stupeň odkázanosti osoby ťažko zdravotne postihnutej na pomoc inej fyzickej osoby naopak vychádza zo zoznamu - druh činností, ktoré tá ktorá fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím dokáže zvládnuť urobiť sama, a s ktorými potrebuje pomoc od inej fyzickej osoby. Napriek tomu, že najvyšší správny súd vníma citlivo posudzovanie takýchto otázok, aj túto námietku musí vyhodnotiť ako nedôvodnú.

51. Žalobkyňa ďalej namietala, že dcéra žalobkyne je vedená v Sociálnej poisťovni ako dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a vyžaduje si starostlivosť až do 18. roku veku (žalobkyňa k podanej správnej žalobe predložila potvrdenie zo Sociálnej poisťovne, že okrem iného od 25.09.2015 je vedená ako fyzická osoba, ktorá sa riadne stará o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom po dovŕšení 6 rokov veku najdlhšie do 18 rokov veku, pozn. súdu). Túto námietku najvyšší správny súd vyhodnotil ako irelevantnú, pretože nemôže mať vplyv na určovanie odkázanosti jej dcéry na pomoc inej fyzickej osoby v súvislosti s priznaním peňažného príspevku na opatrovanie, ktorý je v plnej kompetencii žalovaného, resp. príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Sociálna poisťovňa je verejnoprávna inštitúcia zriadená na výkon sociálneho poistenia a posudkoví lekári Sociálnej poisťovne posudzujú zdravotný stav fyzických osôb v dôsledku poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Posudkoví lekári žalovaného však posudzujú zdravotný stav fyzickej osoby v dôsledku miery funkčnej poruchy fyzickej osoby. V konečnom dôsledku, aj napriek tvrdeniu žalobkyne, že posudkoví lekári Sociálnej poisťovne posudzovali zdravotný stav dcéry žalobkyne (pozn. súdu nie je zjavné na základe akej skutočnosti by tak robili, keďže dcéra žalobkyne je maloleté dieťa), však akékoľvek poukazovanie v tomto smere zo strany žalobkyne nie je správne, a nemá to vplyv na prejednávany prípad.

52. Najvyšší správny súd zároveň zdôrazňuje, že nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre ustálenie záveru o miere funkčnej poruchy a jej rozsahu, ako aj ďalších otázok na to nadväzujúcich (§ 11 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z.) a musí rovnako ako správne orgány vychádzať z lekárskeho posudku, vo vzťahu ku ktorým posudzuje relevantnosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľa o konkrétny peňažný príspevok na kompenzáciu - peňažný príspevok na opatrovanie. Posudkový lekár žalovaného konštatoval, že v popredí ťažkostí dcéry žalobkyne sú porucha aktivity a pozornosti a hyperaktivita (zberateľstvo, rituály, striktné držanie sa pravidiel a vlastných zvyklostí) a dyslália (komolenie reči zvlášť v psychicky vypätejších situáciách), sezónna alergická nádcha liečená

lokálne sprayom a zelený zákal (zvýšený vnútroočný tlak) liečený očnými kvapkami s normálnou zrakovou ostrosťou po korekcii (zrková ostrosť obojstranne 1,0) - nejedná sa o funkčné poruchy pre posudkové účely. Ostatné poruchy vyskytujúce sa v spisovej dokumentácii bruxizmus (t. j. nočné škripanie zubami), somniloquia (rozprávanie počas spánku) a tendencia k chôdzi po špičkách - nepredstavujú funkčnú poruchu so sociálnymi dôsledkami. Vo vzťahu k vypadávaniu predmetov z rúk a zakopávaniu bolo neurológom vyslovené podozrenie, že to môže súvisieť s epileptickými prejavmi, ďalej to ostalo sledované a v postupoch ošetrojúceho neurológa nepredstavovalo ani dôvod na ďalšie špecializované vyšetrenie - preto nebolo zaradené do diagnosticko-funkčného hodnotenia.

53. K námietke žalobkyne, že v roku 2015 jej bol priznaný peňažný príspevok na opatrovanie, pričom je to skutkovo zhodný prípad - „rovnaké dieťa“, a zdravotný stav sa podľa žalobkyne zhoršil, najvyšší správny súd uvádza, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané na základe žiadosti žalobkyne o priznanie peňažného príspevku na opatrovanie zo dňa 06.07.2020, a v tom čase žalobkyňa už poberateľkou uvedeného peňažného príspevku nebola. Odňatie peňažného príspevku na opatrovanie tak bolo predmetom odôvodnenia rozhodnutia, ktorým bol peňažný príspevok na opatrovanie dcéry žalobkyne odňatý s účinnosťou od 01.09.2018. Uvedené rozhodnutie však nie je predmetom tohto súdneho prieskumu, preto najvyššiemu správne súdu neprináleží vyjadrovať sa k skôr vydaným právoplatným rozhodnutiam žalovaného a bližšie ich skúmať a komentovať.

54. Žalobkyňa namietala nepreskúmateľnosť rozhodnutia žalovaného, resp. rozsudku krajského súdu, preto v tejto súvislosti najvyšší správny súd odkazuje na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý v danom kontexte pripomenul, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Všeobecný súd je povinný na procesné úkony účastníkov primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným právnym poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu a štádia civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu (I. ÚS 372/06). Aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre stabilne zdôrazňuje, že článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd síce ukladá súdom povinnosť odôvodniť svoje rozhodnutia, túto požiadavku však nemožno chápať tak, že sudy majú povinnosť dať podrobnú odpoveď na každý argument (rozsudok vo veci Van Hurk v. Holandsko z 19. apríla 1994, č. 16034/90, § 61). Vo svetle takto prezentovaných záverov možno potvrdiť, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval zákonu zodpovedajúcim spôsobom, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Krajský súd primerane rozumným a v okolnostiach veci (dajúc zreteľ na charakter súdneho prieskumného konania v rámci správneho súdnictva) postačujúcim spôsobom reflektoval na žalobkyňou vznesené tvrdenia, na prerokovaný prípad aplikoval relevantné hmotnoprávne a procesnoprávne ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov a svoje rozhodnutie, ktorým správnu žalobu ako nedôvodnú zamietol, presvedčivo a náležite odôvodnil.

55. Zároveň najvyšší správny súd dáva do pozornosti žalobkyne, že v prípade ak bude disponovať aktuálnymi (novými) lekárskymi nálezmi z vyšetrení odborných lekárov preukazujúcich zhoršenie zdravotného stavu jej dcéry, prípadne dodiagnostikovanie a liečbu epilepsie a inkontinencie špecialistom, nič jej nebráni požiadať opätovne o peňažný príspevok na opatrovanie.

56. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, najvyšší správny súd kasačnú sťažnosť žalobkyne za dôvodnú nepovažoval, a preto ju podľa § 461 SSP zamietol.

57. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd tak, že žalobkyni, ktorá v tomto konaní úspech nemala, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému ich nepriznal, lebo nebola splnená podmienka výnimočnosti na jeho strane (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 veta druhá SSP).

58. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.